

PĀRSKATS PAR DARBU AR BĒRNIEM BALVU CENTRĀLAJĀ BIBLIOTĒKĀ 2014. GADĀ

Satura rādītājs

1.Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums Jūsu bibliotēku sistēmā, metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.	2
2.Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūras krājumu un lasītāju sastāvu.	5
3.Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana.....	8
4. Pasākumi dažādām vecuma grupām: pirmsskolas vecuma bērniem un vecākiem, jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem, pusaudžiem.....	14
5.Bibliotēkas sadarbības tīkls, partneri attiecībā uz šīm mērķgrupām. Sadarbības vērtējums.	17
6. Veiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitātes	18
7.Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā. Vajadzības.....	26
8..Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.	28

**1.Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums Jūsu bibliotēku sistēmā,
metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.**

Balvu pilsētā ir 2 pirmsskolas izglītības iestādes un 3 vispārizglītojošas skolas: Balvu pamatskola, Balvu Valsts ģimnāzija un Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola(līdz šim Balvu amatniecības vidusskola), kuru audzēkņi ir arī mūsu bibliotēkas apmeklētāji.

Salīdzinot ar 2013. gadu kopējais audzēkņu skaits izglītības iestādēs ir samazinājies par -32, bet 3 gadu laikā par 92 audzēkņiem kļuvis mazāk.

	2014. gads	2013. gads	2012. gads
Balvu Valsts ģimnāzija	303(-3)	306 (-32)	338
Balvu Profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola	192 (-43)	235 (-33)	268
Balvu pamatskola	479 (+16)	463(-7)	471
Pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis"	196 (+3)	193(+10)	183
Pirmsskolas izglītības iestāde "Sienāzītis"	141(-5)	146 (+3)	143
Kopā -32	1311	1343	1403

Kopējais lasītāju skaits līdz 18 gadiem Balvu Centrālajā bibliotēkā(pēc Alises datiem)

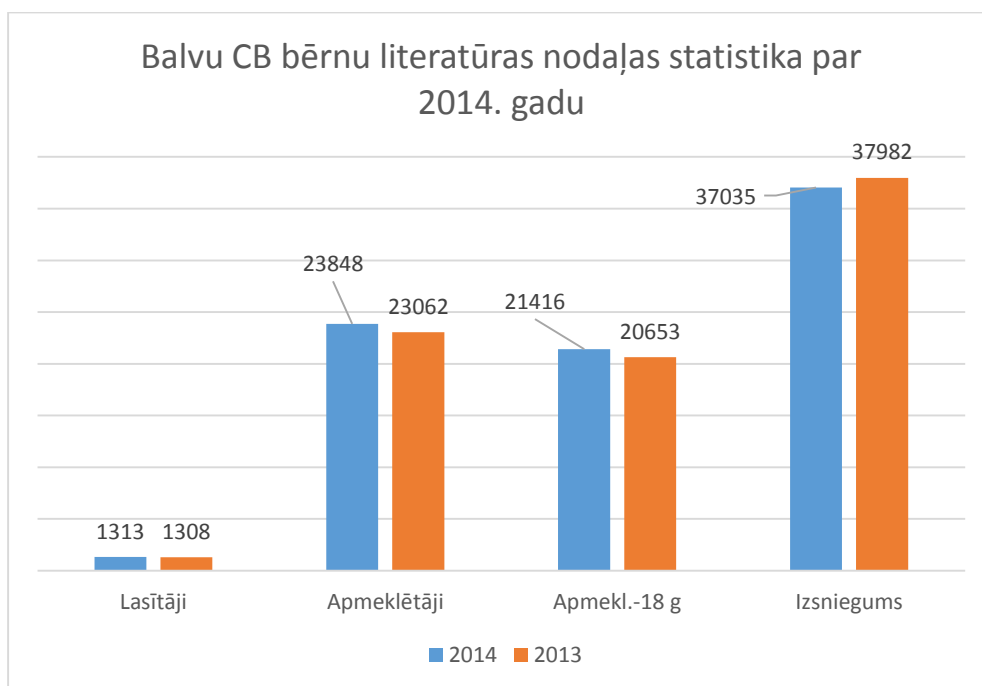
2014. - 757,

2013.- 802,

-45.

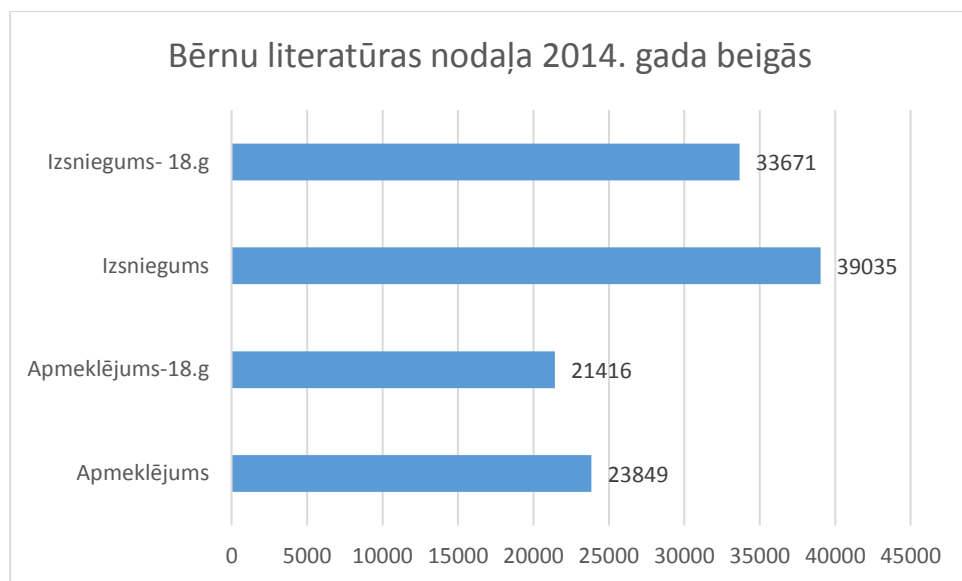
Samazinoties kopējam audzēkņu skaitam pirmsskolas un vispārizglītojošā skolās ir samazinājies arī lasītāju bibliotēkas lasītāju skaits vecumā līdz 18 gadiem.

Analizējot statistiku bērnu literatūras nodaļā, vērojams, ka bērnu abonementā, kur galvenokārt ir darbs ar grāmatu, lasītāji, apmeklējumi un iesniegums ir pieaudzis, savukārt lasītavā un interneta izmantošanā lasītāju, apmeklējumu un izsnieguma skaitļiem ir vērojama tendence samazināties. Pateicoties plašāka mēroga pasākumiem, kuri notika zālē, 2014. gadā ievērojami pieaudzis pasākumu apmeklējumu skaits zālē = 727

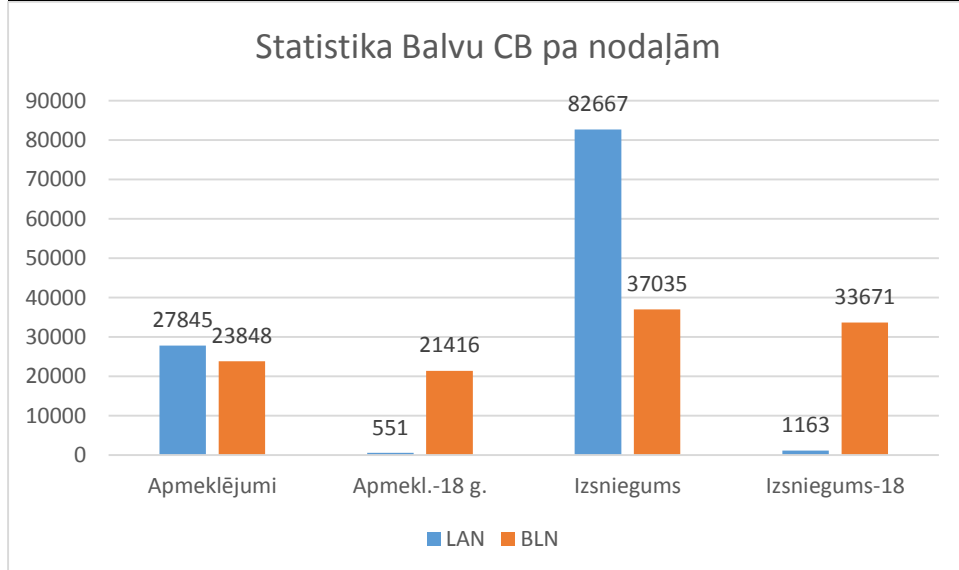
Bērnu literatūras nodaļas statistika 2014. gadā

Apmeklējums kopā	Apmeklējums-18 g	Izsniegums kopā	Izsniegums-18 g.
23849	21416	39035	33671
	90%		91%

Pavisam Balvu centrālajā bibliotēkā

	Apmeklējumi	%	Apmeklējumi līdz 18	%	Izsniegums	%	Izsniegums līdz 18	%
LAN	27845	54	551	2,5	82667	69	1163	3
BLN	23848	46	21416	97,5	37035	31	33671	97%
kopā	51693	100	21967	100	119702	100	34834	100

2. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūras krājumu un lasītāju sastāvu.

Balvu Centrālajā bibliotēkā krājuma veidošana notiek, pamatojoties uz bibliotēkas izstrādāto krājuma komplektēšanas koncepciju. Komplektējot fondu bērnu literatūras nodaļā, tiek ņemtas vērā lasītāju vajadzības: grāmatas, kas ir skolu ieteicamās literatūras sarakstā, noteikti latviešu oriģinālliteratūra un tulkotā literatūra bērniem, uzziņu literatūra, fonds tiek papildināts arī ar klausāmgrāmatām un DVD filmām, cenšamies iegādāties arī lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu žūrija” paredzētās grāmatas

Analizējot lasītāju apmeklējumu un izsniegumu Balvu centrālās bibliotēkas kontekstā, secinām, ka no visiem rādītājiem bērnu literatūras nodaļā

Apmeklētāji BLN-46%

Apmeklētāji-18 g-97,5%

Izsniegums BLN- 31%

Izsniegums-18 g BLN -97%

Kopā bibliotēkā (pēc Alises) ir 2406 lasītāji, no tiem 757 līdz 18 gadiem, t.i.31,5%

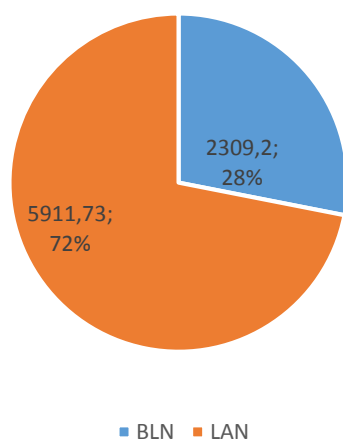
Bibliotēkas budžetā piešķirtā nauda grāmatu iegādei 2014. un 2013. gada sākumā nemainījās, taču statistikā ir atšķirība par 280,- EUR, jo 2013. gadā beigās bērnu literatūras nodaļai bērnu grāmatu iegādei papildus tika atvēlēti 200 Ls, bet 2014. gadā SEB bankas Balvu filiāle uzdāvināja 300,-EUR tieši bērnu grāmatu iegādei.

Jaunieguvumu salīdzinājums					
	Bērnu literatūras nodaļa	Bērnu literatūras nodaļa	Bērnu literatūras nodaļa	Lietotāju apkalpošanas nodaļa	Balvu CB kopā
Gads	2014	2013	2012	2014	
Grāmatas	384	451	401		
DVD/CD	16	15	14		
kartogrāfiskie	0	1	0		

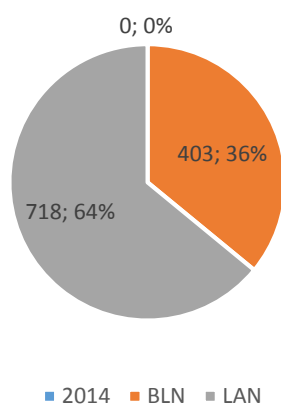
pārējie	3	1	2		
kopā(eks.)	403	468	417	718	1121
summa(EUR)	2309,02- 28 %	2489	2007,-	5911,73 72%	8220,75
no budžeta eksemplāri	290	366	286		
no budžeta Summa(EUR)	1709,56- 30%	1408,7ls- 1989ER	1052,1LS- 1486 ER	3998,43 70%	5708,00
periodiskie izdevumi (nosaukumi)	26	33	30	100	126

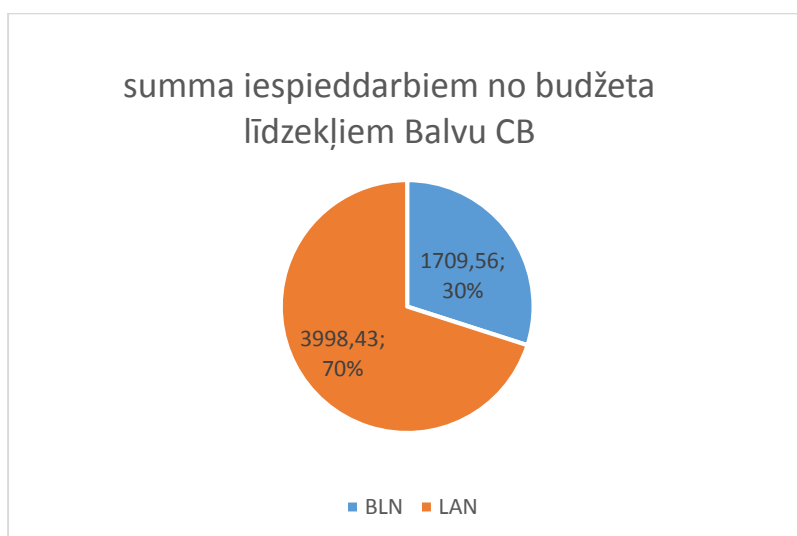
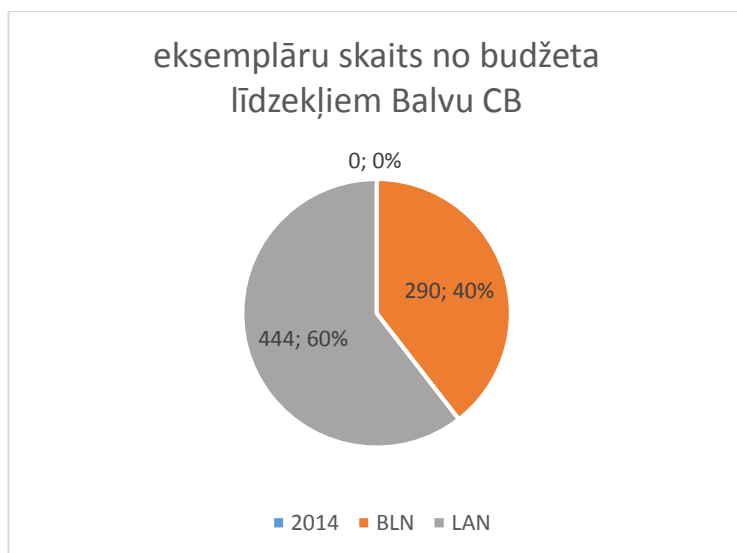
Jaunieguvumu sadalījums pa ienākšanas avotiem	Eksemplāri	Summa (EUR)
Pirkums	290	1709,56
Sponsori	57	299,13
Dāvinājums	20	81,15
Bezatlīdzības nodotie	18	125,2
Lasītāju aizvietotās	7	36,09
Projekts	7	41,07
Pasūtījums	4	16,82
	403	2309,02

kopējā summa krājumam Balvu CB

kopējais eksemplāru skaits Balvu CB
pa nodaļām

3.Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana.

Ikdienā strādājot lasītavā tika novērots, ka sarūk literatūras fondā meklēto uzziņu skaits. Tas norāda tikai to, ka mūsdienu bērni jau no agrīnas bērnības izmanto datoru, sev un skolai nepieciešamo informāciju sameklē paši dažādās interneta

meklētājprogrammās un datu bāzēs. Savukārt ir palielinājies elektronisko uzziņu skaits, apmācība darbā ar interneta resursiem. Skolēns uzdoto mājas darbu sameklē internetā un vienkārši viens pret viens nokopē neko nepamainot, nerediģējot, nepierakstot klāt no sevis vai grāmatām, izdrukā un iesniedz skolotājam. Sākumskolā informātiku sāk mācīt no 5. klases, bet skolotāji lūdz bērniem darbus iesniegt datorrakstā, tāpēc bieži nākas palīdzēt internetā sameklēt informāciju, ievietot bildes, izcelt virsrakstu un pareizi noformēt darbu.

Telpu izvietojuma dēļ bieži nākas saskarties ar pieaugušo lūgumiem meklēt uzziņas, jo vecākā gada gājuma cilvēkiem nav pietiekamas prasmes, lai pilnvērtīgi izmantotu dažādas iespējas, kuras sniedz globālais tīmeklis. Jāpalīdz veikt dažādi maksājumi, jāaizpilda iesniegumi, jāizdrukā biļetes, jo ar katru gadu vairāk iestādes pāriet uz elektronisko pakalpojumu sniegšanu, kas saprotams ir ātrāk un ērtāk. No bibliotekāra tas prasa ļoti daudz laika un zināšanu, jo bieži klients neprot izskaidrot, kas tieši ir nepieciešams un nav pietiekamas prasmes strādāt ar datoru.

Uzziņu informācijas darbā tika izmantots uzziņu literatūras fonds, datu bāzes kā arī dažādi informācijas meklēšanas serveri. Populārākās uzziņas ir atrast nepieciešamo grāmatu vai rakstu no žurnāliem, savām interesēm, dažādiem skolēnu pētnieciskajiem darbiem. Atbildes tiek meklētas enciklopēdijās, vārdnīcās, rokasgrāmatās. Ātrāk informāciju var sameklēt internetā, bet bieži šī informācija var būt maldīga, tāpēc jāpārbauda vairākos interneta resursos un datubāzēs. Lielāko klašu skolēniem skolotāji prasa, lai darbam būtu atsauces uz izmantotajiem avotiem no kuriem vairākumā ir jābūt grāmatām. Visbiežāk palīdzību lūdz bērni no 8-14 gadiem, kuriem nav pietiekamas prasmes izprast uzdevumu vai grūtības sagādā strādāt ar grāmatas satura rādītāju.

Uzziņu informācijas stundas, kuras gribas pieminēt, kā vajadzīgas un izdevušās bija 13. **uzziņu-informācijas stunda** „Mana pilsēta Balvi- skaistākā pilsēta Latvijā” tika piedāvāta februārī, kad mūsu pilsētai Balvi ir dzimšanas diena.

Piedāvājām prezentācijā sagatavotu materiālu par Balviem: fakti, notikumi, bildes, jautājumi, mīklas par Balviem” un animācijas filmiņa „Kā Balvu vilciņš pavada dienu”. Piedāvājums 5. vai 6. klasēm. Atsaucās visas 5. un 6. klases.

„Paldies, ka uzaicinājāt, bija noderīgi un interesanti”- saka skolotājas Pavisam nopietni viens piektdzīves bērns uz apgalvojumu, ka Balvi ir skaistākā pilsēta Latvijā, apšaubā un

jautā „Vai tiešām tā ir?”, toties sešklasnieki jau māj ar galvām un saka „JĀ !Savādi liekas, ka liela daļa bērnu nezina , kā sauc ielu uz kuras atrodas bibliotēkā. Arī tie, kas katru dienu staigā.? Šo uzziņu stundu apmeklēja 137 skolēni.

Informācija par darbošanos interneta vidē pašiem skolotājiem liekas ļoti aktuāla, tāpēc arī pieprasījumam sekoja piedāvājums no bibliotēkas puses:

Informācijas stunda par drošību internetā „Internets ir visiem draugs, uzmanies, lai nekļūst drauds”, ko apmeklēja 94 skolēni gan no Balvu pamatskolas, gan Rugāju novada vidusskolas 1.- 4.klasēm

Atlasīta informācija prezentācijai no interneta resursiem, žurnāliem: kā pareizi un droši darboties ar datoru un internetu, kādi pastāv riski, kā sevi pasargāt, lai neiestātos dator atkarība. Ar mazākajiem bērniem tuvāk aplūkojām E- kursu „Mans draugs dators”, skatījāmies multfilmas par aitiņu Šonu un viņa nedienām ar datoru

Ar 3.,4. klases skolēniem runājām par reģistrēšanos portālos, parolēm, izsmiešanu, sarakstēm un bilžu ievietošanu internetā. Skatījāmies pamācošas īsfilmas www.drossinternets.lv. Ar abām grupām darbojāmies praktiski un tiešsaistē (skype) sarunājāmies ar xxxxx lietotāju (mūsu datorspeciālistu), kurš uzdevās par vienaudzi un izvilināja jautājumus, kādus nedrīkstētu sniegt par sevi internetā. Bērni tomēr rakstīja ļoti personisku un aizliegtu informāciju. Kad uzaicinājām sarakstes viesi pie mums, bērniem bija liels pārsteigums. Nobeigumā ar jautājumu palīdzību pārbaudījām, cik labi bērni atceras dzirdēto. Skolotājas pateicās par sadarbību un iegūto informāciju novērtēja kā ļoti vajadzīgu un noderīgu.

Informācijas stunda par drošību internetā „Sargāsim savus bērnus GLOBĀLAJĀ tīmeklī” notika Rugāju novada vidusskolas sākumskolas vecāku kopsapulcē.

Rūpīgi atlasīta informācija no interneta resursiem, grāmatām, žurnāliem. Prezентācijā atspoguļojās tēmas par vardarbību internetā, dator atkarību, interneta filtriem, kāda ir vecāku loma bērnam uzsākot un turpinot darboties ar mūsdienu modernajām tehnoloģijām

2014. gadā uzmanību pievēršām datubāzei [www.dainuskapis](http://www.dainuskapis.lv) Oktobrī kad Dainu tēvam atzīmējam dzimšanas dienu, lasītavas un interneta apmeklētāji tika aicināti piedalīties izzinošā konkursā “Ceļojums pa K. Barona dainu skapi”. Mērķis bija pilnveidot bērnu prasmi meklēt informāciju interneta resursos, iepazīties ar adresi www.dainuskapis.lv un elektroniski iesniegt pareizo atbildi.

Arī informācijas stunda “Laika ritējums caur K.Barona dainām”, kurā piedalījās 68 4. klašu skolēni un skolotājas. Vispirms ieskats, kā darboties ar datu bāzi un pārrunājām, kuras ir tās reizes, kad mūsdienās dzirdam tautasdziesmas. Klausījāmies Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa „Tolku bolsu” dziedājumu. Skolēniem elektroniskajā katalogā www.dainuskapis.lv vajadzēja sameklēt tautasdziesmas par dažādām tēmām. Nobeigumā skolēni sadalījās divās komandās, katrai komandai vajadzēja pareizi salikt piecas tautasdziesmas. Kad komandas bija savu darbu pabeigušas, skolēni nolasīja tautasdziesmu un pārējie uzmanīgi klausījās vai sakārtots ir pareizā secībā. Secinājām, ka ne vienmēr ātrākais uzvar.

Žurnālu apskatos piedalījās 87 2.klašu skolēni un viņu audzinātājas.

Mērķis bija iepazīstināt ar lasītavas žurnāliem un izvēlēties sev interesējošos, atbilstoši vecumam un interesēm.

Praktiskajā daļā katrs skolēns izvilka jautājumu, sameklēja žurnālu un pēc satura rādītāja sameklēja pareizo atbildi, tad nāca priekšā un prezentēja klases biedriem. Skolēniem veicot uzdevumu bija iespēja pilnveidot vairākas prasmes-rakstīt, lasīt, strādāt ar saturu un prezentēt. Skolotāji novērtēja informācijas stundu, jo tēma sakrita ar projekta nedēļas tēmu skolā.

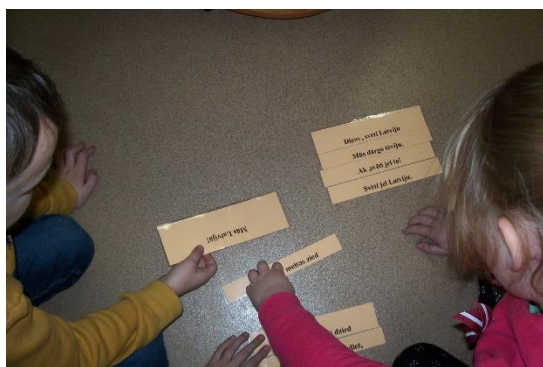

Lai veicinātu lasītprasmi, lasītavā regulāri tiek organizēti **mini konkursi** ar mērķi sniegt zināšanas par nozīmīgām, aktuālām tēmām, gadskārtu svētkiem, pilnveidot un izmantot esošās prasmes strādāt ar satura rādītāju un orientēties lasītavas fondā. Mini konkursos bērniem ir jāizlasa jautājums un jāatbild mutiski, jānolasa kāds fragments, dzejolis vai anekdote. Bieži tiek izveidotas krustvārdu mīklas, kuras minot tiek veicināta lasītprasme. Lasītavā ir pieejamas dažādas galda spēles, kur viens no galvenajiem spēles uzdevumiem ir uzdot jautājumu, nolasīt uzdevumu.

Darba gaitā pierādījies, ka dažādas informācijas apguve bērniem šķiet interesanta, spēlējot spēles. Bibliotēkas darbinieki 2014. gadā klašu kolektīviem piedāvāja erudīcijas spēles par Latviju un gadskārtu svētkiem –Ziemassvētkiem, kopā izspēlējot 12 reizes

Novembrī **erudīcijas spēle "Mana Latvija"** 2.-3. klašu skolēniem. Izmetot kauliņus, kartē apceļojam Latviju, piestājot pieturās un pārbaudām savas zināšanas, atbildot uz svarīgiem jautājumiem par Latvijas himnu, dabu, dzīvniekiem utt. Krājam žetonus un noskaidrojam zinošākos spēlētājus. Interesi izrādīja un paši pieteicās ne tikai Balvu pamatskolas, bet arī Stacijas un Rugāju novada skolas bērni. Kopā spēli izspēlēja 50 skolēni.

Decembrī **erudīcijas spēle „Nākat iekšā, Ziemassvētki, nu mēs jūs, gaidīsim!”** Ziemassvētki- svētki, ko visi gaidām. Jautājumi, atbildes, mīklas, ticējumi, tautasdziesmu salikšana Ziemassvētki- arī animācijā „Ķekatdancis”- www.pasakas.net. Piedalījās ne tikai klašu kolektīvi, bet arī bibliotēkas ikdienas apmeklētāji. Kopā 100 apmeklētāji

4. Pasākumi dažādām vecuma grupām: pirmsskolas vecuma bērniem un vecākiem, jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem, pusaudžiem

Tiek veidoti un organizēti, lai uzturētu interesi par grāmatām un lasīšanu bērnu un jauniešu vidū; radītu iespēju visiem bērni saturīgi un interesanti pavadīt brīvo laiku bibliotēkas telpās.

2014. gadā Balvu CB bērnu literatūras nodaļā tika izveidota 61 izstāde, 105 tematiski pasākumi dažādām vecuma grupām, ko apmeklēja 2072 apmeklētāji.

Nosaukums	Biežums
Tematiskās plauktu izstādes	48
Ceļojošās izstādes	2
Gleznu izstādes	7
Pasaku stundas	5
Dzejas stundas	5
Sarunas par grāmatām	10
Žurnālu apskati	6
Tikšanās ar rakstniekiem	2

Stunda bibliotēkā kopā ar vasaras nometnes bērniem	1
Uzziņu –informācijas stundas	13
Radošās darbnīcas	3
Mini konkursi	6
Radošo darbu izstāžu cikls- Rokdarbi pašu rokām	5
Ekskursijas- iepazīšanās ar bibliotēku	8
Tematiskās rīta stundas pirmsskolniekiem	15
Erudīcijas spēles	12
Lasīšanas veicināšanas programma” Bērnu- Jauniešu-Vecāku žūrija”	Pabeidza 174 dalībnieki, no tiem 151 bērni un 23 vecāki
Izstādes kopā	61
Tematiskie pasākumi	105

Pasākumi zālē	727 apmeklētāji
Tikšanās ar Māru Cielēnu	50
Bērnu žūrijas noslēgums	36

Muminu izstādes apmeklējums+ literārā stunda	386
Drošs internets	33
Gundegas Muzikantes zīmējumi un darbi+ literārā stunda	108
Drošs internets	64
Erudīcijas spēle “Mana Latvija”	50
Bibliotēku nakts	

Mēnesis	Pasākumu apmeklētāju skaits
Janvāris	109
Februāris	334
Marts	494
Aprīlis	92
Maijs	269
Jūnijs	26
Jūlijs	
Augusts	29
Septembris	101
Oktobris	232
Novembris	267
Decembris	119
kopā	2072

Lai piesaistītu bērnus bibliotēkai, ne tikai kā informācijas ieguves vietai, bet arī kā brīvā laika pavadīšanas vietai tiek domāts arī par vidi, kurā bērnam ir jāuzturas : vasaras mēnešos bērnu stūrītī tika pārkrāsotas spilgtākas sienas, nomainīts apaļš galdiņš ar krēsliņiem, iegādāts sēžam maiss. Visa gada garumā abonementa sienas rotāja mākslas studijas “Olīves” 7 dalībnieku gleznas, papildināta animācijas filmu kolekcija, jo filmu skatīšanās uz vietas bibliotēkā ir ļoti pieprasīts brīvā laika pavadīšanas veids bibliotēkā. Gada laikā vairāk kā 400 reizes tika skatītas dažādas animācijas un mākslas filmas bērniem, kuras arī sāka biežāk izņemt uz mājām. Savukārt lasītavā interese varēja aplūkot 6 radošo darbu- rokdarbu izstādes un piedalīties 3 radošajās darbnīcās, lietderīgi pavadot laiku bibliotēkā.

5. Bibliotēkas sadarbības tīkls, partneri attiecībā uz šīm mērķgrupām.

Sadarbības vērtējums.

Atsaucīgi un ieinteresēti sadarbības partneri ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem, lai tas, ko mēs darām, izdotos.

Balvu centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas galvenie sadarbības partneri darbā ar pirmsskolniekiem jau daudzu gadu garumā ir pirmsskolas izglītības iestādes “Sienāzītis”” metodiķe Velga Lielbārde, pirmsskolas izglītības iestādes” Pīlādzītis” audzinātājas Iveta Larka, Inese Svelpe, Jeļena Miglāne, Ingūna Pauliņa, kuras ne tikai

atsaucas mūsu uzaicinājumiem, bet arī pašas izrāda interesi par bibliotēkas piedāvājumiem un iespējām tos izmantot.

Organizējot pasākumus skolēniem no 1.-6.klasei, lieliski sadarbības partneri ir lielākās skolas Balvu pilsētā- Balvu pamatskolas ārpus klases un mācību darba organizatore- skolotāja Nadežda Bogdanova, skolas bibliotekāre Rudīte Bukša un klašu audzinātājas, kuras vienmēr katru mēnesi atsaucas bibliotēkas piedāvājumiem un izkārtoto laiku, lai klašu kolektīvi netraucējot savu mācību ikdienas darbu, varētu apmeklēt arī bibliotēkas organizētos pasākumus.

Savu palīdzību darbā ar skolēniem vecumā no 7. klases neatsaka Balvu valsts ģimnāzijas bibliotekāre Lūcija Jermacāne un mācību darba organizatore skolotāja Ināra Konivāle. Sadarbojoties ar Lūciju Jermacāni 2014. gadā bibliotēkas telpās norisinājās Balvu novada lasītprasmes veicināšanas konkurss 7.-8. klašu skolēniem.

Sadarbojoties novada domes informācijas speciālistiem un Ziemeļlatgales laikraksta "Vaduguns" žurnālistiem - visa aktuālā informācija par bibliotēkas aktivitātēm ir pieejama interesentiem.

6. Veiksmīgākā lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Pie veiksmīgākām lasīšanas aktivitātēm var saukt aktivitātes, kuru norises rezultātā tiek veicināta interese par grāmatām, rakstniekiem, bibliotēku, pieaug apmeklējumu skaits un vēlme uzturēties un pavadīt laiku bibliotēkā.

3.-28. martam Veiksmīgs izvēršanās darbs ar bērniem, organizējot literārās stundas, par pamatu ņemot 2 **ceļojošās izstādes "Mumini ģimene no Somijas"** no un **"Gundegas Muzikantes zīmējumi"** no 1.-30.oktobrim. kuru rezultātā Mumini un grāmatas ar Gundegas Muzikantes ilustrācijām, bija grāmatu topā.

7. martā sākās interesentu pieplūdums izstādei **"Mumini no Somijas."** Bērni uzzina, kā mumini radušies, grāmatas un fragmenti no muminu dzīves, karte un globussmeklējam zemi, no kurienes mumini nākuši, iepazīstam izstādē izliktos priekšmetus, noskatāmies vienu animācijas filmiņu par muminu piedzīvojumiem latviešu valodā

„Komēta nāk”. Paliek laiks arī radošai darbībai: krāsošanai, pužļu likšanai, pāru spēlei. Izskatās, ka bērniem patīk, visvairāk patīk pati Muminu māja.

Kompliments mums visiem:

“Šodien 11.martā viens 1.b klases skolēns- Edgars Leišavnieks , ejot projām teica: šeit bija ļoti jauki!” Visiem patika tā stunda bibliotēkā, kuru varēja pavadīt muminu sabiedrībā!

386 apmeklētāji no Balvu , Stacijas pirmskolas izglītības iestādēm un skolām iepazinās ar populārāko somu bērnu grāmatu varoni Muminu trollīti.

Kaut tādas izstādes būtu vairāk, jo tas ir kaut kas nebijis, savādāks, daudzveidīgāks, organizējot darbu ar bērniem.

Oktobrī literārā stunda, aplūkojot izstādi **“Mākslinieces Gundegas Muzikantes darbi uz sienas un grāmatās”**- 1.klašu skolēniem: zīmējumu loma, lasot grāmatu, bērnu grāmatas ar G. Muzikantes ilustrācijām, zīmējumi pie sienām, puzzle likšana pēc mākslinieces zīmējumiem, animācijas filmiņa, kurai zīmējumus zīmējusi G. Muzikante. Interesi izrādīja arī Balvu Mākslas skolas audzēkņi un Stacijas skola. Pavisam kopā 108 apmeklētāji.

“**Sarunas par grāmatām**” notika 10 reizes, kad uz bibliotēku tika aicināti klašu kolektīvi, lai iepazīstinātu ar jaunām un ne tik jaunām grāmatām viņu vecumam. Izraisās arī sarunas:

Kāpēc jālasa grāmatas? Kāda ir Tava mīļākā grāmata? Kādas grāmatas piedāvā bibliotēka- ieskats dažās grāmatās, fragmenti Bērni iesaistās arī sarunās par to, ko zina, piemēram, daži atceras Māru Cielēnu un Inesi Zanderi, jo bija uz tikšanos, Margarita Stāraste un smurfi arī ir zināmi un dzirdēti. Beigās – spēle- pārbaudi savas zināšanas par grāmatām un autoriem no vasaras ieteicamo grāmatu sarakstiem. Daudzi bērni pēc šādas tikšanās nāk jau ar konkrētu pieprasījumu, citi kļūst par lasītājiem.

Tikšanās ar rakstniekiem VKKF projekta ietvaros 23. janvārī notika tikšanās ar vienu no populārākajām mūsdienu latviešu bērnu rakstnieci, dzejnieci, tulkotāju,

redaktori- Māru Cielēnu. Kā vienmēr, lai autors justos gaidīts tiek rādīti priekšnesumi- šoreiz veseli 3! Māra Cielēna-arī sarunās: sirsnīga, vienkārša, ieinteresēta, tāpat kā viņas grāmatas.

Grāmatu svētku ietvaros oktobrī Balvu pamatskolas 3.un 4.klašu skolēni bija iepazinuši Gundegas Sējas grāmatu “Kā mēs ar opi braucām apceļot Latviju”, lai varētu iesaistīties sarunās ar grāmatas autori.

Paldies Balvu pamatskolas skolotājām un bibliotekārei, kuras ieguldīja darbu, lai šīs tikšanās izvērstos interesantas un saturīgas!

Grāmatu svētku ietvaros 6.-9.klašu skolēniem bija iespēja tikties un sarunāties ar tādiem jauniešu vidū populāriem autoriem, kā Ieva Melgalve, Iluta Plotņikova, Ingmārs Līdaka, Dace Judina

Tematiskās rīta stundas kopā ar pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem notiek regulāri apmēram 1-2 reizes mēnesī. Vislielākais prieks pēc šādiem grupiņu apmeklējumiem ir tad, kad vakarā vai sestdienā mazais pirmsskolnieks atved uz bibliotēku savus vecākus, stāstot cik bibliotēkā ir labi un interesanti, ka uz bibliotēku viņiem noteikti jādodas!

Ieskats dažās no aktivitātēm kopā ar pirmsskolniekiem:

Pasaku stunda” Pasaku omītei Margaritai Stārastei—100”- kuru apmeklēja 68 pirmsskolnieki

PII audzēkņi iepazīna Margaritas Stārastes daiļradi. Bērni daudzus grāmatu varoņus zināja un varēja pastāstīt par to piedzīvojumiem. Visi uzmanīgi klausījās septiņu Pintiķu piedzīvojumus, lai izkustētos ,vingroja kopā ar autores grāmatu varoņiem mārīti, magoni, baraviku un citiem. Noslēgumā darbiņš bija arī acīm – multenīte Tracis. Šo dzejoli ilustrējusi arī Margarita Stāraste. Sniegbaltīte no Ziemas pasakas bija izcepusi piparkūkas, lai bērni varētu iestiprināties atpakaļceļam uz bērnudārzu.

Arī Ziemeļvalstu nedēļas čaklākie apmeklētāji bija pirmsskolnieki, jo pamatskolas un ģimnāzijas audzēkņi tika aicināti uz pasākumiem skolu bibliotēkās.

Rītausmas stundā “Trolļi Ziemeļos”

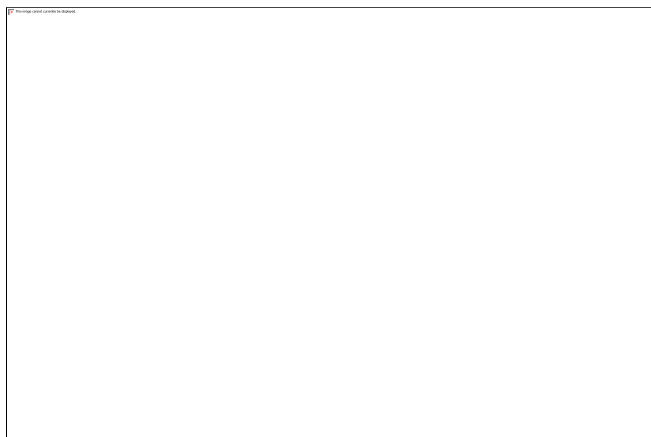
kopā ar 63 PII audzēkņiem iepazīstam mistiskos pasaku varoņus :milžus, trolļus, rūķus, fejas, laumiņus u.c. No milzīgās milžu grāmatas ir izkāpis milzis...

Decembra sākumā, pateicoties SEB bankas dāvinājumam bērnu literatūras nodaļas fonds tika papildināts par 57 iespieddarbiem pašiem mazākajiem mūsu bibliotēkas apmeklētājiem: grāmatas, animācijas filmiņas un spēles, tādēļ arī 16 čaklākie mazie pirmsskolnieki un SEB pārvaldniece Balvos Diāna Bordāne tika uzaicināti uz jauno grāmatu stundu “Kad atver vāku grāmatai-Tur stāv aiz burta burts”, kur visi kopā iepazīnām jaunās grāmatas, lasījām, pētījām, izspēlējām.

2014. gadā pirmsskolas iestādes audzinātājas pašas izrādīja interesi par lasīšanas veicināšanas programmu “Bērnu žūrija”, un ja 2013. gadā uzrunājot atsaucās 1 grupiņa, tad šogad lasīšanā jau iesaistījās 3 vecākās pirmsskolas audzēkņu grupiņas – 67 mazi eksperti.

Kā parasti aprīlī bibliotēku nedēļas noslēgumā” **Balvu centrālajā bibliotēkā** noritēja “Bibliotēku nakts” , kad bibliotēka strādāja no plkst. 19.-22.00. Šī gada tēma bija “*Mežs ienāk bibliotēkā*”. Šai vakarā ierastās bibliotēkas telpas pārvērtās radošajās darbnīcās, filmu istabās un erudīcijas kambaros. Ikviens varēja minēt krustvārdu mīklas, spēlēt spēles, sacensties likt puzles, minēt mīklas, salikt tautasdziesmas, veidot no dabas materiāliem putniņus, uzzināt par Biolat un Elier veselīgo skuju produkciju, izgatavot koka barotavas “*grāmatām*”, spēlēt medības un vairāk par tām uzzināt, mēroties spēkiem orientēšanās trasītē. Visčaklākie nakts pasākumu dalībnieki ir bērni.

Lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu- Jauniešu- Vecāku žūrija”

Balvu bibliotēka piedalās jau no pirmsākumiem. Šogad iesaistījās 174 lasītāji un veiksmīgi lasīt un vērtēt pabeidza 151 bērns un 23 vecāki. Var teikt, ka Balvu Centrālās bibliotēkas lasītājiem bērniem un jauniešiem šī programma liekas, kā pati par sevi saprotama lieta, kurai bibliotēkā vienkārši jābūt. Visgrūtākais darbs, protams, ir savu vērtējumu izteikšana, aizpildot anketas.

Karnevāla gājienā “Gribu iet uz bibliotēku” Balvu reģionu pārstāv Balvu pilsētas simbols Vilks, Sarkangalvītes, māmiņas, vecmāmiņas, mednieki utt. Pavisam 47 dalībnieki

Jau trešo gadu pēc kārtas bērnu literatūras nodaļā dzīvo” rūķis”, kurš visu gadu skatās un pēta, kuri ir tie čaklākie lasītāji un decembra beigās paši mazākie bibliotēkas apmeklētāji saņem Ziemassvētku vecīša pateicības vēstules un saldumus par čaklu lasīšanu un labu uzvedību. Šogad tādi bija 20 bērni, arī citu čaklāko grāmatu, žurnālu lasītāju vārdi tiek ierakstīti bibliotēkas mājaslapā www.balvurcb.lv sadaļā- bērniem-mūsu bibliotēkas lepnums 2014!

7. Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā. Vajadzības.

N. p.k.	Norises laiks	Pasākuma nosaukums	Dalībnieks
1.	2.04.2014.	Konference “Pasaule bilžu grāmatā” Secinājums tāds pats, kā katru gadu, ka ir pabūts labā un vērtīgā pasākumā. Šogad uzsvars likts tika uz ilustrāciju nozīmi bērnu grāmatās, bija uzaicināti ārzemju bērnu grāmatu ilustratori; Kitija Krauzere (ir arī 2 grāmatas latviešu valodā) – ļoti patika, Juta Bauere- vācu māksliniece. Interesanti, ka abas mākslinieces iedvesmojis Tūves Jansones Muminu tēls, kas tikko ciemojās pie mums bibliotēkā. Austrā Avotiņa – LU pasniedzēja runāja par Latvijas tēlu bērnu grāmatu ilustrācijās, sākot jau no manas mīļākās grāmatas Jaunsudrabiņa „Baltās grāmatas” līdz pat mūsdienu Zvirgzdiņa grāmatām. Professore Ilze Stikāne deva pārskatu par latviešu bērnu oriģinālliteratūru 2013. gadā- 103 grāmatas, t.i. par 20 grāmatām vairāk nekā 2012. gadā. Tādām konferencēm jābūt!	Ligita Pušpure
2.	9.10.	Informatīvs seminārs par „Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu 2014” Rīgā, LNB.	Inese Supe

3.	28.11.	Latgales reģiona konference Preiļos „Lasītprasmes veicināšana Eiropā un Latvijā”- slihta lasītprasme jauniešiem vecumā līdz 15 gadiem visas pasaules problēma. Tikai savstarpēji sadarbojoties vecākiem, skolām, bibliotēkām u.c. šī problēma risināma. Konference bija vērtīga un interesanta. Ļoti patika Ingūnas Radziņas uzstāšanās	Ligita Pušpure
4.	10.12.	Seminārs LNB par lasīšanas veicināšanas projektu „Grāmatu starts”- paredzēts 3 gadīgu bērnu un viņu vecāku piesaistei bibliotēkai. Komplekta- grāmata, soma, pūčulēna mīkstmantiņa- izmaksas 25,00 ER. Kas finansēs 2015. gadā? Nav zināms. LNB BLC sūtīs projektu VKKF. Paši varam mēģināt piesaistīt sponsorus.? Pašvaldību? Programma vērtīga un interesanta, gribētos, lai tā gūtu valsts atbalstu!	Ligita Pušpure

Visi apmeklētie semināri un konferences liek paskatīties uz savu darbu no malas, ieklausīties citu kolēģu pieredzē, apmainīties viedokļiem. Ļoti vērtīgi un vajadzīgi būtu kursi par aktualitātēm darbā ar bērniem un pusaudžiem, arī praktiskas nodarbības, ko varētu apmeklēt visi darbinieki turpat uz vietas .

Ļoti pietrūkst metodisku norādījumu vai praktiska veida ieteikumu, kā organizēt darbu ar bērniem.

8..Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.

Ikdienā strādājot ar bērniem novērojam, ka

Ar katru gadu vairāk bērni kļūst neiecietīgāki, agresīvāki viens pret otru, pret pieaugušo. Savus konfliktus nevis izrunā, bet risina ar spēku, melo vecākiem par pavadīto laiku pie datoriem un kur patiesībā atrodas. Tas varētu būt uzmanības trūkums un mums būtu jāmācās, kā tādās situācijās strādāt.

Pavirši izturas pret savām mantām, regulāri atstāj savas drēbes, somas, mobilos telefonus, paši pat nenojauš un nemeklē pazudušās lietas, kamēr nāk vecāki un jautā mums.

Pavirši izturas pret bibliotēkas inventāru, grāmatām, žurnāliem, galda spēlēm, datora piederumiem.

Pats grūtākais vecumposms ir 13 - 15 gadus veci zēni, tas ir vecums, kad viņi citiem grib parādīt sevi, diemžēl no sliktākās puses. Lielākās problēmas viņiem sagādā ievērot iekšējās kārtības noteikumus. Nereaģē uz bibliotekāru aizrādījumiem, trokšņo, lauž bibliotēkas inventāru, piemēslotelpas, aizskar un izsmej mazākos bērnus.

Viens no risinājumiem - vairāk noslogot ar dažādām aktivitātēm, lai savu enerģiju izliek pozitīvās nodarbēs. Tomēr bibliotekārs, kuram jāapkalpo lasītāji, jāgatavojas pasākumiem, nevar pietiekoši daudz uzmanības veltīt bērniem, kuri traucē citu apmeklētāju un mūsu darbu. Darba procesa traucētāju izraidīšana no bibliotēkas neatrisina cēloni, bet šī brīža problēmu. Cēlonis ir jārisina ģimenē, kur būtu jāieaudzina pieklājība, uzvedība, atbildība, cieņa

Neskatoties uz to, ka darbs ar bērniem katru gadu kļūst sarežģītāks, bibliotekāriem jābūt labvēlīgi noskaņotiem, iecietīgiem, laipniem, saprotošiem, jārada bērnos interese, vēlme darboties, izzināt, piedalīties.

Balvu centrālās bibliotēkas

Bērnu literatūras nodaļas vadītāja

L. Pušpure

2015. gada 11. februārī

